

- a) organizării activității autorităților publice;
- b) conduitei funcționarilor publici și a persoanelor cu funcții de demnitate publică;
- c) modului de formare și de administrare a finanțelor publice;
- d) activității politice și procesului electoral.

Bibliografie selectivă:

- 1.http://aliana.md/uploads/docs/1234960680_Coruptia_inMoldova_si_Lupta_cu_ea.pdf
- 2.<http://www.jurnal.md/ro/social/2014/11/15/republica-moldova-criticata-pentru-coruptie/>
- 3.<http://www.cisrmd.org>
4. Corupția : Reglementări de drept, activități de prevenire și combatere (partea 1) de Dr. Valeriu Cușnir
5. Corupția în Moldova și lupta cu ea de Iachimov S. și Stoianov S.
6. Cum să ne protejăm de corupție: ghid pentru cetățean de Gheorghe Butnaru, Octavian Bejan, Efim Obreja.
7. Corupția : noțiuni, prevenire și contracarare de Octavian Bejan.

ROLUL UNIUNII EUROPENE ÎN SECURITATEA MONDIALĂ

Butuc Andrei EE-143, FEIE, UTM
Conducător științific: Vangheli Ion, dr. conf.

Europa nu a fost niciodată atât de prosperă, atât de sigură și nici atât de liberă. Crearea Uniunii Europene a fost esențială pentru această evoluție. Statele europene se angajează să soluționeze pe cale pașnică conflictele și să coopereze prin intermediul instituțiilor comune. Răspândirea progresivă a democrației au atras transformarea regimurilor totalitare în democrații sigure, stabile și dinamice. Extinderile succesive transformă în realitate viziunea privind un continent unit și pașnic. Ecoul războiului se mai simte prezent pe continent. Pe parcursul ultimei decade nicio regiune a globului nu a rămas neatinsă de conflicte armate.

Ca o uniune a 28 de state cu o populație de mai bine de 500 mln de locuitori, care produce un sfert din produsul intern brut (PIB) mondial, Uniunea Europeană, în mod inevitabil ,trebui sa fie pregătită pentru a partaja

responsabilitatea în materie de securitate globala și pentru a construi o lume mai bună.

Începând cu 1990, aproximativ 4 milioane de oameni au murit în războaie, 90% dintre aceștia provenind din rândurile populației civile. Peste 18 milioane de oameni din întreaga lume și-au părăsit căminele ca urmare a conflictelor.

Agresiunea pe scară largă îndreptată împotriva statelor membre este improbabilă în prezent. În schimb, Europa se confruntă cu amenințări mai diverse, mai puțin vizibile și mai puțin previzibile.

Terorismul reprezintă un risc pentru viață; acesta presupune costuri semnificative; terorismul are drept scop subminarea deschiderii și a toleranței societăților noastre și reprezintă o amenințare strategică crescândă pentru întreaga Europa. Din ce în ce mai mult, mișcările teroriste dispun de resurse importante, sunt conectate prin rețele electronice și sunt gata să recurgă la o violență nelimitată pentru a produce daune masive. Europa este atât o țintă, cât și o baza pentru un asemenea tip de terorism: baze logistice ale Al Qaeda au fost descoperite în Regatul Unit, Italia, Germania, Spania și Belgia. Este indispensabilă acțiunea concertată la nivel european.

Probleme precum cele din Cașmir, din regiunea Marilor Lacuri și din Peninsula Coreei influențează în mod direct și indirect interesele europene, ca și conflictele mai apropiate de casă, în special conflictul din Orientul Mijlociu, din Ucraina. Conflictele violente sau cele înghețate ca Conflictul Transnistrean, amenință stabilitatea regională. Acestea distrug vieți omenești și infrastructuri sociale și fizice; amenință minoritățile, libertățile fundamentale și drepturile omului. Conflictul poate conduce la extremism, la terorism și la eșecul statal; acesta oferă oportunități pentru criminalitatea organizată.

Proasta guvernare - corupția, abuzul de putere, instituțiile slabe și lipsa responsabilității - și conflictul civil slăbesc statele din interior. În anumite cazuri, aceasta a condus aproape la colapsul instituțiilor statului. Somalia, Liberia și Afganistanul sub talibani sunt cele mai cunoscute exemple recente. Colapsul statului poate fi asociat cu amenințări evidente, precum criminalitatea organizată sau terorismul.

Europa este o țintă principală pentru criminalitatea organizată. Aceasta amenințare internă la adresa securității noastre are o dimensiune externă semnificativă: traficul transfrontalier de droguri, femei, migranți ilegali și arme reprezintă o parte semnificativă a activităților grupărilor criminale. Acestea pot avea legături cu terorismul. Asemenea activități criminale sunt deseori asociate cu statele slabe sau cu cele aflate în prabușire. Veniturile provenite din droguri au alimentat slăbirea structurilor statului în mai multe țări producătoare de droguri. Veniturile provenite din comercializarea pietrelor prețioase, a chereștei și a armelor de calibru mic alimentează conflicte în alte părți ale globului. În cazuri extreme, criminalitatea organizată poate ajunge să domine statul: 90% din

heroina din Europa provine din macul cultivat în Afganistan - unde comerțul cu droguri finanțează armate private. Cea mai mare parte din aceasta este distribuită prin intermediul rețelelor criminale din Balcani care sunt responsabile și pentru aproximativ 200 000 din cele 700 000 de femei victime ale comerțului sexual la nivel mondial.

Uniunea Europeană a fost activă în a face față amenințarilor-cheie. După 11 septembrie, aceasta a reacționat cu măsuri precum adoptarea unui mandat european de arestare, inițiative îndreptate împotriva finanțării terorismului și un acord privind asistența juridică reciprocă cu Statele Unite ale Americii. UE continuă să dezvolte cooperarea în acest domeniu și să își îmbunătățească apărarea. Uniunea tocmai a ajuns la un acord asupra unui nou program de acțiune care prevede măsuri destinate să consolideze Agenția Europeană pentru Energie Atomică, măsuri de intensificare a controalelor exporturilor și de combatere a transporturilor ilegale și achizițiilor ilicite. UE este angajată pe calea realizării unei adeziuni universale la regimurile tratatelor multilaterale, precum și a consolidării tratatelor și a dispozițiilor acestora în materie de verificare. Alt scop strategic este asigurarea stabilității și bunei guvernări în vecinătatea imediată. Aceasta va implica extinderea zonei de securitate din jurul Europei și asigurarea ca statele din această zonă (Europa de Est, Balcanii de Vest, statele din zona Mediteranei) sunt bine guvernate. Acest obiectiv va implica, totodată, continuarea și dezvoltarea implicării Europei în soluționarea conflictului arabo-izraelian. Uniunea Europeană și statele membre au intervenit pentru a contribui la soluționarea conflictelor regionale și pentru a repune pe picioare statele aflate în derivă, inclusiv în Balcani, Afganistan și în RDC. Restaurarea bunei guvernări în Balcani, promovarea democrației și dotarea autorităților din aceste regiuni cu capacități pentru a face față criminalității organizate reprezintă una dintre cele mai eficiente căi de combatere a criminalității organizate în cadrul UE.

Concluzie: Lumea de astăzi se confruntă cu noi pericole, dar oferă și noi oportunități. Uniunea Europeană deține potențialul de a aduce o contribuție majoră, atât pentru a se face față amenințarilor, cât și pentru a se profita de oportunitățile oferite. O Uniune Europeană activă și capabilă ar avea un cuvânt de spus pe scena internațională. Aceasta ar contribui astfel la un sistem multilateral eficient, care ar deschide drumul pentru o lume mai dreaptă, mai sigură și mai unită.

Bibliografie selectivă:

www.wikipedia.org
www.europa.eu
www.consilium.europa.eu
www.stiucum.com